

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

*Verschijnt maandelijks, behalve in augustus.
Samengesteld door de Stichting voor Econo-
misch Onderzoek der Universiteit van Am-
sterdam.*

A. ACCOUNTANCY

IV. LEER VAN DE CONTROLE

The Eyes and Ears of Management

C a d m u s, B. — De interne accountant kan een goede bijdrage leveren tot het bedrijfsbeheer, indien hij zich bij het inrichten van zijn werkzaamheden op het standpunt stelt dat hij als het ware zelf verantwoordelijk is voor het interne bedrijfsbeheer. Dit houdt in de eerste plaats in, dat zijn verslagen datgene moeten bevatten wat voor de leiding van belang is en dat daarin bovendien van een voor haar begrijpelijke terminologie gebruik moet worden gemaakt. Hij zal er zorg voor moeten dragen dat degenen wie zulks aangaat op de hoogte blijven van de mate van verwezenlijking van de plannen van de leiding en zonodig de leiding dienen te rapporteren omtrent bepaalde gevolgen van de gevoerde bedrijfs-politiek. Hij dient voorts de verslagen welke op de uitvoering van taken betrekking hebben niet alleen te controleren op cijfermatige juistheid doch hij behoort er ook op toe te zien dat deze een goed beeld van de activiteiten geven, zowel de gunstige als de ongunstige situaties naar voren brengen en als basis kunnen dienen om de betrokken functionarissen te beoordelen.

De interne accountant dient bij zijn controle niet te leerstellig te zijn. Constateert hij afwijkingen van voorschriften of richtlijnen dan vraagt hij zich af in hoeverre deze voor de onderneming van belang zijn

A IV - 2

The Accountant, 13 oktober 1962

E 635.451 : E 741.23

The Auditor and the Computer

M a c D o n a l d, W. L. — Door de inschakeling van een computer in de administratie ontstaan een aantal controlevraagstukken welke voor een belangrijk deel verband houden met het centraliseren van de registratie van vele handelingen in de computerafdeling. Deze centralisatie heeft tot gevolg dat de traditionele verdeling van de verantwoordelijkheden waardoor niemand van de ondergeschikten de volledige zeggenschap over een onderdeel van de activiteiten van de onderneming heeft, ten dele wordt opgeheven. Daar staat tegenover dat de computer de in zijn werkschema neergelegde opdrachten zonder af te wijken uitvoert en dat, mits in dit schema ook controles zijn opgenomen, de kans klein is dat in de uitkomsten fouten van enige betekenis onopgemerkt zullen blijven. De nauwkeurigheid van de resultaten hangt uiteraard af van de betrouwbaarheid van de door de computer te verwerken gegevens.

De accountant dient derhalve een diepgaand onderzoek in te stellen naar de wijze waarop de zeggenschap over de computer-afdeling met betrekking tot het wijzigen van het werkschema en de dagelijkse verrichtingen van de apparatuur is geregeld. Hij dient uitvoerig aandacht te besteden zowel aan de externe controle op deze afdeling als aan de controle op de te verwerken gegevens. In dit onderzoek zal hij eveneens het beheer over de geponste kaarten en stroken moeten betrekken.

Er bestaan verschillende technieken welke de accountant voorts in staat stellen om er zich van te overtuigen dat de door de computer geproduceerde boekhoudkundige gegevens betrouwbaar zijn. Voorwaarde voor een bevredigend werkend systeem van interne controle is echter dat het voor de registratie van mutaties in de activa verantwoordelijke personeel wordt uitgesloten van het beheer van deze activa.

A IV - 3

The Canadian Chartered Accountant, september 1962

E 635.451 : E 741.23

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Une nouvelle optique sur les ratios et l'analyse financière

Nat a f, J. — De gebruikelijke kengetallen bij de analyse van de financiële structuur van een bedrijf, zoals de verhouding tussen de liquide middelen en de kortlopende schulden en die tussen de duurzame produktiemiddelen en het eigen vermogen, kunnen ontoereikend zijn of zelfs leiden tot gevaarlijke conclusies. Juister is het gebruik te maken van zgn. kinetische kengetallen, welke in wezen niet anders zijn dan aan de eisen van de analyse aangepaste groeperingen van bepaalde traditionele, tot dusver minder belangrijk geachte verhoudingscijfers. De schrijver geeft hiervan een aantal voorbeelden. Zo toont hij aan de hand van een eenvoudig gehouden balans o.a. aan dat ter beoordeling van de werkelijke liquiditeitspositie van een handelsbedrijf zonder seizoenschommelingen de verhouding tussen leverancierskrediet en de maandelijkse omzet tegen inkoopsprijs een essentiële maatstaf is. In werkelijkheid is een balans veelal minder eenvoudig dan het gegeven voorbeeld zodat ook de kinetische kengetallen met voorzichtigheid dienen te worden gehanteerd.

Ba III - 3
E 323.21

Management international, 1962 nr. 4

The Future Patterns of Company Accounts

Jones, Frank H. — De schrijver geeft een overzicht van de belangrijkste in het Report of the Company Law Committee (Jenkins Committee) gedane aanbevelingen tot uitbreiding van de voorschriften waaraan de balans en verlies- en winstrekening van naamloze vennootschappen moeten voldoen. Tot de voornaamste aanbevelingen behoort in de eerste plaats het voorstel om het openbaar maken van de omzet op enkele uitzonderingen na verplichtend te stellen. Een andere is het voorstel om voor te schrijven dat de betaalde huren en pachten afzonderlijk moeten worden vermeld. Hetzelfde beveelt de Commissie aan ten aanzien van het voor belastingen gereserveerde bedrag. Voorts acht de Commissie het gewenst dat omtrent de deelnemingen in andere ondernemingen nadere bijzonderheden worden medegedeeld en dat holding companies zowel de namen van de dochterondernemingen als de ondernemingen van welke zij tenminste 10 % van de aandelen bezit bekend stellen en daarnaast o.a. het bedrag van de deelneming.

Met betrekking tot de waardering van duurzame produktiemiddelen beveelt de Commissie aan te bepalen dat in het verslag van de directie of op andere wijze dient te worden gewezen op een eventueel belangrijk verschil tussen marktwaarde en boekwaarde indien dit uit de jaarstukken niet reeds blijkt en informatie daaromtrent naar de mening van de directie voor de aandeelhouders van wezenlijke betekenis is.

Tot zover dit artikel. Een kritische bespreking van een vijftal aanbevelingen van het rapport van de Commissie Jenkins van de hand van K. B. Edwards is onder de titel Five Shots at the Jenkins Report, verschenen in Accountancy van september 1962.

Ba III - 3
E 771

The Accountants Journal, september 1962

Die Bewegungsbilanz als Bestandteil des veröffentlichten Jahresabschlusses in den USA

Holzer, Prof. Dr. H. en Schönfeld, Dr. H. M. — Dit artikel is gewijd aan een door het American Institute of Certified Public Accountants onder de titel „Cash Flow Analysis and the Funds Statements” gepubliceerde studie waarin de resultaten zijn opgenomen van een door P. Mason ingesteld onderzoek naar aard en vorm van de sedert enige jaren aan de jaarstukken van vele Amerikaanse ondernemingen toegevoegde gegevens omtrent de geldstromen binnen de onderneming en vervolgens terzake een aantal voorstellen worden gedaan. Na een opsomming van de oorzaken van deze ontwikkeling en van de gegevens welke door ongeveer een derde van alle grote ondernemingen worden gepubliceerd, te weten statement of working capital, sources of funds, sources and application of funds en statement of funds supplied and applied, bespreken zij in het kort het cash flow begrip, dat naar hun mening alleszins bruikbaar is mits bij de berekening gebruik kan worden gemaakt van volledige en nauwkeurige gegevens. Het nut van dergelijke gegevens is dat zij o.a. een inzicht geven in de uit de bedrijfsvoering verkregen bijdrage tot de totale financieringsbehoeften en in de veranderingen in de liquiditeit in de loop van de tijd, terwijl zij ook de bedrijfsvergelijking vergemakkelijken. Tenslotte geven de auteurs een overzicht van de aanbevelingen van bovengenoemd instituut.

Ba III - 3
E 323.21

Die Wirtschaftsprüfung, 1 november 1962

Verslaglegging, verantwoording en voorlichting door de besturen van N.V.'s

H a c c o ù, Prof. Dr. J. F. — Een door de Raad van Nederlandse Werkgeversbonden daartoe uitgenodigde commissie heeft onder bovenstaande titel een rapport samengesteld dat in september jl. werd gepubliceerd. De schrijver, die het met de grote lijnen van dit rapport wel eens blijkt te zijn, komt op een aantal punten tot kritische aantekeningen. Hij wijst erop dat moet worden bedacht, dat de tijd om hervormingen in de verslaglegging en verantwoording aan te brengen meer dringt dan uit het rapport blijkt. Evenals de commissie toont hij zich een tegenstander van een Vennootschapskamer, waarbij hij echter de in het rapport gegeven argumentatie zwak acht en het voornaamste bezwaar ziet in de omstandigheid dat deze kamer z.i. op de stoel van de ondernemer zou moeten plaatsnemen. Dit nu acht hij onverenigbaar met de functie van de ondernemer in het tegenwoordige produktiestelsel. Hij meent, dat in dit opzicht dit rapport, evenals de houding van de ondernemers in het algemeen, te weinig blijkt geeft van het besef van de noodzakelijkheid zeer principieel de betekenis van de ondernemersfunctie uit te dragen en zoekt verbetering van de - z.i. niet ongevaarlijke - tegenwoordige toestand vooral in een vergroting van de wil van de leiders der ondernemingen tot het verstrekken van inzicht aan aandeelhouders.

Ba III - 3 *Tijdschrift voor Vennootschappen, Verenigingen en Stichtingen, oktober 1962*
E 323.21

IV. LEER VAN DE KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Bedrijfs- en privé-vermogen in fiscale zin

S n e e p, K. — Voor de inkomstenbelasting is van groot belang of bepaalde zaken of rechten behoren tot het bedrijfs- dan wel tot het privé-vermogen. Hoofregel is dat de aan inkomstenbelasting onderworpen ondernemer binnen de (objectieve) grenzen der redelijkheid vrij is te bepalen of hij bepaalde zaken, rechten en/of plichten wel of niet tot zijn bedrijfsvermogen wil rekenen. De schrijver bespreekt een aantal voorbeelden uit de rechtspraak en leidt daaruit o.a. de volgende hoofdlijn af. Blijft bij overdracht of liquidatie van een bedrijf een (nagenoeg) compleet bedrijfsvermogen (going concern) in handen van de ondernemer, die dit bedrijfsvermogen (bv. door verhuuring) op een voor hem andere wijze rendabel gaat maken, dan blijft dit vermogen verplicht fiscaal bedrijfsvermogen, ondanks de gewijzigde exploitatiebasis. Valt het bedrijfsvermogen daarentegen voor de (vroegere) ondernemer geheel als zodanig uit elkander doch heeft hij enkele bestanddelen voor zich behouden om deze voor zich ten nutte te maken, dan zullen in principe deze enkele vermogensbestanddelen verplicht ophouden fiscaal bedrijfsvermogen te zijn en privé-vermogen zijn geworden.

In dit verband maakt de auteur o.a. melding van een arrest van de Hoge Raad van 20 juni 1962 waaruit blijkt dat deze het standpunt inneemt dat men fiscaal verplicht is, in geval van beoogde voortzetting van een bedrijf uit een te liquideren N.V., het uit de liquidatie verkregen (voormalig) bedrijfsvermogen als zodanig gebundeld te laten om het gehele „pakket” als (verplicht) fiscaal (persoonlijk) bedrijfsvermogen aan te merken. Sneepep ziet het arrest als een inperking van de vrijheid van contribuabelen bij de vorming van een persoonlijk bedrijfsvermogen uit privé-vermogensbestanddelen en hij vraagt zich af in hoeverre de lijn van dit arrest zal worden doorgetrokken ten aanzien van een door erfgenamen geërfd bedrijf, dat zij wensen voort te zetten.

Ba IV - 7 *Tijdschrift voor Vennootschappen, Verenigingen en Stichtingen, september 1962*
E 136.341.6

The Purpose and Principles of Accounting

H a r r i s, J. E. — In dit artikel, een volledige weergave van een op het achtste internationale congres van accountants gehouden voordracht, bespreekt de auteur voornamelijk de kritiek van de economen op de door de accountancy aanvaarde methode van winstbepaling. Het verschil in standpunt komt z.i. hierop neer: 1 de accountant erkent alleen de winst welke voortvloeit uit het tot stand komen van een verkoop en hij sluit dus uit de winst welke niet voortvloeit uit de normale bedrijfsuitoefening, terwijl de econoom ziet naar de waardetoevoeging en derhalve alle winst als zodanig aanvaardt, 2 de regels van de accountancy zijn gebonden aan de historische kosten, terwijl de econoom denkt in termen van de koopkracht van het geld. Wat het eerste punt aangaat, is Harris van mening dat er in aanmerking genomen het aantal ondernemingen, de veelheid van hun transacties, de gevarieerdheid in de tijdsduur van hun onderling verschillende typen van productieprocessen, per saldo geen voordelen zijn verbonden aan het prijsgeven van de huidige op de realisatie gebaseerde methode. Om praktische redenen is hij voorts van mening, dat in de kapitaalsector gerealiseerde winsten niet mogen worden uitgekeerd tenzij de realiseerbare waarde van de overige vaste activa tenminste gelijk is aan de op de balans vermelde netto-boekwaarde.

Practische overwegingen leiden hem er eveneens toe vast te houden aan de historische kosten; aangezien de koopkracht van het geld voortdurend aan verandering onderhevig is, zou het inkomen steeds in meer of mindere mate een schatting zijn. Teneinde het rijzen van misverstand bij de lezers van de jaarstukken te voorkomen, verdient het echter wel aanbeveling aan de balans en winst- en verliesrekening aanvullende inlichtingen toe te voegen.

Ba IV - 8
E 253.2

The Accountants Journal, oktober 1962

A Critical Review of Recognised Accounting Conventions

Morrison, R. M. — Het begrip winst is in de accountancy niet scherp omlind. Het is dan ook noodzakelijk dat de accountant zich een voorstelling vormt omtrent de wijze waarop de winst moet worden bepaald zodat hij kan beoordelen of de door de accountancy aanvaarde regels nog bevredigend werken.

Het is gebruikelijk bij het vaststellen van de winst de aandacht te concentreren op de waardering van de voorraden en het onderhanden werk aan het einde van het jaar zonder veel acht te slaan op het beeld van de winst dat zich over een meerjarige periode vermoedelijk zal aftekenen. Dit deed er niet toe zolang de activiteiten van de ondernemingen nog op ongekunstelde wijze naar jaren konden worden onderscheiden. Bij twee typen van ondernemingen is dit laatste niet meer zo gemakkelijk mogelijk nl. bij ondernemingen welke in hoge mate zijn ingesteld op massaproductie van een groep produkten gedurende twee of drie jaren en bij ondernemingen welke grote projecten uitvoeren. Met betrekking tot eerstgenoemde categorie is de schrijver van mening dat geen rekening mag worden gehouden met de vaste kosten bij de waardering van voorraden welke ontstaan door overproductie. Wat de tweede groep aangaat, verdient het aanbeveling de winst op gedeeltelijk uitgevoerde contracten te schatten en dus de winst voortspruitende uit de activiteiten gedurende de afgelopen 12 maanden te laten zien.

De auteur pleit voorts voor een weergeven van de opbouw van de winst teneinde duidelijk te doen uitkomen wat onder winst is verstaan. Ook dient tot uiting te komen hoe groot de quasi kapitaaluitgaven, zoals die voor reclame, spuurwerk en uitbreiding zijn geweest. Wenselijk zou ook zijn de verlies- en winstrekening zodanig op te stellen dat daaruit de verdeling van de omzet over vaste kosten, variabele kosten en winst blijkt. Tenslotte dient ten aanzien van de afschrijving duidelijk onderscheid te worden gemaakt tussen economische veroudering en wijzigingen in de koopkracht van het geld.

Ba IV - 8
E 253.2

The Accountants' Magazine, september 1962

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Emissiekoersen bij kapitaalsuitbreiding

Dr. F. W. C. Blom — De auteur beroept dat zich bij grote open vennootschappen de laatste jaren een ware ommekeer heeft voltrokken in haar beleid ten aanzien van de emissiekoersen bij aantrekking van nieuw aandeelhoudersvermogen. Tegenwoordig wordt, in plaats van de claimemissies à pari, aandelenuitgifte tegen veel hogere koersen met voor aandeelhouders geen of een bescheiden claimopbrengst steeds meer de regel. Hij meent dat de overgang naar deze nieuwe toestand in vier jaren is tot stand gekomen - waaronder ook de omweg via de converteerbare obligatielening - en is van oordeel dat de nieuwe wijze van emitteren winst betekent. Op deze wijze wordt de „aanlening” van het aandelenkapitaal voorkomen. De nieuwe methode is volgens de schrijver uitvloeisel van de groeiende opvatting bij de grote ondernemingen dat de aandeelhouders gezamenlijk eigenaar van de onderneming zijn, waarbij het voor het voortbestaan van de onderneming en dus ook voor hen van groot belang is de toekomstige kapitaalvoorziening zo veilig mogelijk te stellen. Uitgangspunt van de nieuwe financieringsopvatting is dan dat de nettowinst na belastingen aan de gezamenlijke aandeelhouders toekomt en dat in overeenstemming met hun belang hun een deel van de winst als dividend wordt uitgekeerd en een ander deel ter versterking van het vermogen in de onderneming wordt gehouden; dit laatste mits daarvoor een rendabele investering kan worden gevonden, waarvan de vruchten tenslotte weer aan aandeelhouders ten goede komen. Hij meent dat een harmonisatie der tegenstellingen, welke in dit verband bestaan, kan worden gevonden door het uitgekeerde dividend in een tamelijk constante verhouding tot de behaalde nettowinst te houden.

Ba V - 3b *Tijdschrift voor Vennootschappen, Verenigingen en Stichtingen, oktober 1962*
E 323.21

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Bedrijfseconomische problemen bij het tot stand komen van concentraties van ondernemingen

D i e p h u i s, P r o f. G. — In dit artikel, dat als pre-advies op de accountantsdag 1962 is uitgebracht, onderscheidt de auteur, na in het kort de oorzaken van de huidige concentratietendens in Nederland te hebben geschetst, twee vormen van samenwerking nl. 1 die waarbij één of enkele functies van de onderneming worden overgedragen en in de toekomst collectief worden vervuld, 2 die waarbij de samenwerking zich tot (practisch) alle functies van de onderneming uitstrekt.

Met betrekking tot het kartel bespreekt hij achtereenvolgens de keuze van de vorm en de constructie van het kartel en in aansluiting daarop de kartelwetgeving in E.E.G. verband. Bij fusies gaat het er om een constructie te scheppen waardoor de algehele samenwerking op alle delen van het beheersterrein zo goed mogelijk wordt gewaarborgd. Voorwaarde hiertoe is dat het niet meer van belang is wie van de deelnemers een bepaald resultaat bereikt. Aan elke algehele samenwerking moet dan ook als basis minstens een winstpooling ten grondslag worden gelegd. Dan zijn bij voorbaat alle remmingen met betrekking tot het centraal stellen van de financiële resultaten van de collectiviteit geëcarteerd. Op een aantal facetten van de fusie gaat de auteur vervolgens nader in waarbij hij vooral aandacht wijdt aan de billijke verdeling van de voordelen van de samenwerking en aan de daaraan verbonden moeilijkheden.

Ba VI - 5

E 626.331 : E 433.421

De Accountant, september 1962

The Roots of Large Scale Retailing

M o y e r, M. S. — De belangrijkste veranderingen gedurende de laatste honderd jaar in de noord-Amerikaanse detailhandel betroffen wijzigingen van structuur; zij brachten alle wijziging in de grootte van de onderneming. Externe en interne oorzaken hebben daartoe bijgedragen. Tor de eerste behoren niet alleen de groei van de markt doch ook de kwalitatieve veranderingen welke daarbinnen plaatsvonden. De schrijver wijst o.a. op de aanvaarding door de consument van het stelsel van vaste prijzen dat de ontwikkeling van het warenhuis mogelijk heeft gemaakt, en op de zeer grote prijsgevoeligheid van de consument in de jaren 20 en zijn bereidheid om gestandaardiseerde produkten af te nemen als een van de oorzaken van het succes van de filiaalonderneming.

Als interne oorzaken noemt Moyer, naast de aan elke groeiende onderneming eigen drang tot verdere expansie, de voordelen van het grootbedrijf. Hij wijst ook op de moeilijkheden van administratieve aard welke zich in de grote onderneming voordoen. De ter oplossing van deze moeilijkheden ontwikkelde technieken hebben hun zwakke zijden en met name voor de grote onderneming in de detailhandel is het niet mogelijk alle ontvangen gegevens en inlichtingen zonder aan hun waarde afbreuk te doen te herleiden tot abstracte kwantitatieve termen.

Ba VI - 9

E 635.322.2

Journal of Marketing, oktober 1962

Gedanken zur Rationalisierung

Z a n d e r, E. — In de onderneming dient zonder twijfel te worden gestreefd naar een rationeel en redelijk handelen. Indien echter daarbij geen rekening wordt gehouden met de mensen die er bij betrokken zijn of de maatregelen zelfs te hunnen koste worden genomen, zal ten slotte geen gunstig resultaat worden bereikt. De auteur wijst erop, dat niet alleen aandacht moet worden geschonken aan de reactie van de uitvoerende arbeidskrachten, maar vooral ook aan de houding van de leiders op de lagere niveaus. Het centraal geven van richtlijnen en de invloed van de stafafdelingen hebben voor hen de gelegenheid tot ontplooiing van initiatieven sterk ingeperkt. Het gevolg is geweest dat velen die zich vroeger werkgever voelden thans hun positie beschouwen als die van een werknemer die voorschriften opvolgt. Het is bij het streven naar rationalisatie dan ook gewenst de plannen met hen te bespreken en hen daaraan te laten meewerken.

Ba VI - 13

E 641.212

Industrielle Organisation, Nr. 10 1962

The past is history, the future is planning

R i c k a r d, E. B. — De taak van de bedrijfsleiding wordt primair bepaald door haar verantwoordelijkheid voor de besluitvorming; het voornaamste criterium hierbij is het streven naar een zo groot mogelijke winst op lange termijn met behulp van de beschikbare middelen. Uitgaande van deze premisse stelt de schrijver nadrukkelijk dat de historische gegevens over productie, verkoop, kosten en opbrengsten slechts een geringe betekenis

hebben voor de besluitvorming. Teneinde het beleid te kunnen bepalen dient een andere weg te worden gevolgd. Aan de hand van een voorbeeld uit de auto-industrie, het vaststellen van de jaarlijkse wijzigingen in de modellen, werkt de schrijver een systeem uit dat voor de toeleiding wél van belang is en aan welks opzet zij dan ook aandacht behoort te besteden. Essentieel is, dat zulk een systeem aan drie eisen voldoet: 1 het moet voldoende informatie kunnen verschaffen omtrent de vermoedelijke financiële gevolgen van een besluit alvorens dit wordt genomen, 2 deze financiële gegevens dienen zodanig gedetailleerd te zijn uitgewerkt dat aan de verantwoordelijke personen een duidelijk omschreven financiële taak kan worden toegewezen, 3 het moet zodanig zijn opgebouwd dat de bedrijfsleiding geruime tijd te voren kan vaststellen in hoeverre de uitvoerende organen aan hun verplichtingen voldoen, zodat tijdig de juiste maatregelen kunnen worden genomen indien een bepaald onderdeel op het gestelde doel ten achter blijft.

Ba VI - 18
E 641.231.3

The Controller, oktober 1962

Netzplantechnik im Terminwesen

B r e u, M. — In de Verenigde Staten zijn sedert 1957 enkele methoden ontworpen om ten behoeve van ingewikkelde grote projecten vooraf de tijdstippen vast te stellen waarop de te verrichten handelingen moeten plaatsvinden teneinde een vlotte uitvoering te verzekeren. Een dergelijke methode biedt de mogelijkheid de kritische momenten tijdig te onderkennen.

Voorbeelden van deze methoden zijn de Critical Path Method (CPM), Program Education and Review Technique (PERT) en Critical Path Planning and Scheduling (CPPS). Met behulp van een diagram licht de schrijver de onderling overeenstemmende beginselen welke aan deze methoden ten grondslag liggen, uitvoerig toe. Toepassing van deze methode in industriële bedrijven zal pas op ruimere schaal mogelijk zijn nadat voor enkele vraagstukken, o.a. op welke wijze rekening kan worden gehouden met verschillen in bezettingsgraad, een oplossing zal zijn gevonden.

Ba VI - 19
E 738.4

Industriële Organisation, Nr. 10, 1962

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Should Salesman's Compensation Be Geared to Profits?

D a y R. L. en B e n n e t t, P. D. — De behaalde omzet als enige indicatie is een slechte maatstaf ter bepaling van de bijdrage van de individuele vertegenwoordiger in de vaste kosten en de winst. De auteurs stellen een methode voor waarbij de aansporing voor de vertegenwoordiger wordt gebaseerd op zijn bijdrage in de vaste verkoopkosten en de bruto marge. Daartoe dienen dus de variabele verkoopkosten in mindering van de bruto marge te worden gebracht. Sommige bestanddelen van deze kosten zullen vooruit niet nauwkeurig kunnen worden vastgesteld en zij zullen dus moeten worden geschat, aangezien de vertegenwoordiger, wil de in het beloningssysteem gelegen prikkel effect sorteren, tevoren verband moet kunnen leggen tussen het resultaat van zijn activiteiten en het bedrag van de beloning.

Veel, met een moderne informatie verwerkende apparatuur toegeruste, ondernemingen beschikken reeds over de gegevens welke nodig zijn om de verkoopkosten te kunnen schatten. Voorzover zulks nog niet het geval is, zouden zij door een herziening van haar werkwijze dergelijke gegevens eveneens kunnen bijeenbrengen. Uit kostenoverwegingen zou het de vraag zijn of het voorgestelde stelsel voor aanvaarding in aanmerking komt, ware het niet dat het tevens de middelen verschaft om de gehele commerciële politiek voortdurend op haar winstgevendheid te beoordelen.

Ba VII - 2
E 641.215

Journal of Marketing, oktober 1962

Medezeggenschap van werknemers

O r m e l, D. W. — In een rapport van een commissie van het Christelijk Nationaal Vakverbond wordt gepleit voor het invoeren van werknemerscommissariaten, terwijl wordt aanbevolen voorlopig geen personeelsleden en geen vakverenigingsbestuurders uit de betrokken bedrijfstak tot werknemerscommissaris te benoemen. De schrijver betwijfelt of met het benoemen van buitenstaanders het beoogde doel kan worden bereikt. Hij vestigt de aandacht op de ondernemersraad, welke bestemd is aan de medezeggenschap gestalte te geven.

Ba VII - 4
E 641.216.2

Gids voor personeelsbeleid, arbeidsvraagstukken, sociale verzekering, november 1962